

LA PACDEFENDANTO

N-o. 33 NEREGULA INFORMA CIRKULERO POR ĈEĤOSLOVAKIO Septembro 1954.

KONTRIBUUPORDEFINITIVAMALEBLIGODE ATOM-KAJHIDROGEN-BOMB-FABRIKADO

En la nomo de la Distrikta Komitato de Pacaefendantoj en la urbo Doksy ĉe lago de Mácha ni havis la honoron saluti la partoprenantojn de la Somera Esperanto Kolegio kaj deziri al ili agrablan ĉeeston. Mi deziris al ili ankaŭ multan sukceson al iliaj klopodoj.

Ili kunvenis en nia urbo en la tempo, kiam ĉiuj progresemaj homoj en la mondo kun entuziasmo kaj ĝoja memkontentigo travivis la sukcesan venkon de la pactendaro, kiu estis atingita okaze de komuna decido por fini la batalojn en Indoĉinio, Laoso, Vietnamo kaj Kambodja dum la ĝeneva konferenco. Post longa tempo ni travivas la unuajn-tagojn, dum kiuj ripozas oficiale la armiloj de la tuta mondo, kiam oni nenie en la mondo militas.

La arda deziro de ĉiuj sinceraj kaj progresemaj homoj en la mondo estas, ke tiu ĉi stato estu tion fortigota, ke jam nenie okazu milito kaj por ke oni definitive finigu la produktadon de atom-kaj hidrogen-bomboj kaj ĉiuj armiloj servantaj al amasa hommurdado kaj detruado de homaj valoraĵoj.

La inernacia Esperanto movado sin honore envicigis en la monda pactendaron per la fondo de Mondpaca Esperantista Movado, al kies fondigo donis iniciativon partoprenintoj-esperantistoj ĉe la kongreso de nacioj por la paco, okazinta en Aŭstrio. Jes, Esperanto, kiel internacia lingvo tutmonda, estas potenca ilo por la disvastigado kaj propagando de porpacaj ideoj kaj klopodoj en la tuta mondo. Pro tio ni bonvenigas la fondiĝon de MONDPACA ESPERANTISTA MOVADO, kiel novan aktivan kunbatalanton por la tutmonda paco, kies estigo dokumentas, ke Esperanto ne estas nur Esperanto, sed fariĝas gravega rimedo por atingi mondpacon, progreson kaj feliĉon por la tuta homaro.

La disvastigado de pacaj klopodoj kaj ideoj en la tuta mondo pere de la internacia lingvo Esperanto komencis, kaj ĝi devas fariĝi unu el viaj ĉefaj kaj plejgravaj taskoj!

Ni kredas, ke dum via estonta Somera Esperanto Doksy vi jan kun fiero prezentos pli da konkretaj rezultoj el via "MEM" kaj mi opinias tiajn rezultojn, kiuj grave kontribuos al la disvastigo de la pactendaro, t. e. Varbi novajn homojn kaj naciojn, kiuj ĝis nun ankoraŭ ne apartenas al ĝi, rezultojn, kiuj kontribuos al efektivigo de daŭra paco en la tuta mondo por trankvila, paca kaj kreanta laboro kaj vivo de ĉiuj bonvolaj kaj pacamaj homoj kaj nacioj.

En tiu senco mi deziras en la nomo de la Distrikta Komitato de Pacdefendantoj en Doksy, al vi kaj viaj klopodoj, plenan sukceson kaf efektiviĝori.

Karel T v r d e k
prezidanto de la Distrikta Komitato
de Pacdefendantoj en Doksy u Mách. j.

Rim. de red. : En tiu senco ankaŭ parolis k-do. K. Tvrdek ĉe la solena malfermo de la Esp-seminarioj kaj antaŭ la publiko dum inscenita "Venecia Nokto" ĉe la Lago de Mácha. Li tiel multe kontribuis al nia afero kaj sekve niaj ge-doj devas tion rekompenci per ankoraŭ pli aktiva laboro PER ESPERANTO POR MONDPACO!

LA MONDPACO SIGNIFAS FELIĈON POR NIAJ INFANOJ

Tago, inter la plej belaj de mia vivo, estas la 21. de julio 1954.

Tiutage jam frumatene disaŭdigis nia ŝtata radio-stacio, ke oni subskribis kontrakton en la Ĝeneva Palaco por ĉesigi la militon en Vietnamo kaj interkonsentis finigi la batalojn en Laoso kaj Kambodĝo.

Kiel bele kaj dolĉe sonas la vorto paco. Kiel ĉarma estas la konscio, ke post ne finante longa tempo oni nenie en la mondo militas - nenie fluas homa sango, riĉiganta kelkajn unuopulojn.

Tiu ĉi tago sin registris por ĉiam en la mondhistorion. Malfacile eblas difini, kiu sentis sin pli feliĉa. Certe la vietnama popolo sentis plej grandan ĝojon. Jes, pli ol ok jaroj da sangaj bataloj kaj ne imagebla mizero turmentis milionojn da homoj, ĝis kiam finfine eksilentis la bombeksplodoj en sudorienta Asio, eksilentis la kanontondroj kaj tiktikado de la mitrajlesoj.

Kaj - ĵus en la momento, kiam mi estis aŭskultanta tian ĝojigan sciigon, mi ekmeroris je nia filino Nadja, kiu foje al mi diris: „Panjo, pli bone estus, se mi estus ne-veninta en tiun ĉi mondon!" Tute surprizita ni demandis, kial? Kaj ŝi respondis: „Daŭre temas nur pri milito kaj mi timas, ke mi foje matene vekigĝos kaj okazos pafado, mi tiom timas la militon". Jen la respondo de mia, tiam eble dek jara filino. Tio estis en la tempo kiam la milito en Koreio disvastiĝis kaj cirkulis la diroj, ke ĝi povus etendi sin trans la tuta mono.

Ĉu por patrino povas esti io pli terura ol la riproĉo de ŝia infano pro tio, ke ŝi donis al ĝi la vivon? Tiuj vortoj min profunde vundigis, sed mi konsciiĝis, ke necesas respondi tiel, ke mi redonu al ĝi la ĝojharon pri la vivo. „Ne timu, ne estos milito, vi povos trankvile dormi! Homoj, kiuj malamas militon, troviĝas en la tuta mondo, ili ŝatas vivi kaj da tiuj estas tiom, ke ili sukcesos forigi militojn el la mondo!"

En tiu momento mi kaptis la decidon, kiel esperantistino min envicigi al la defendantoj de la mondpaco kaj neniam mi bedaŭros, nek plej grandajn klopodojn, kiuj povus servi al la tutmonda pacmovado, por malaperigi militojn por ĉiam el la mondo.

Pro tio mia ĝojo pri la militfino estas tiom granda, ja la vero, justeco kaj humanismo venkis la milit-furion - la vivo venkis la morton!

Kaj nun dependas de ĉiu el ni, sen diferenco de la nacieco, partieceo kaj religio, ĉu ni sukcesos la pacon, kiu nun regas en la tuta mondo, por daŭre defendi.

En tiu ĉi batalo por la defendo de la mondpaco, devas ludi grandan kaj tre gravan taskon nia esp-ista movado. Estas la devo de ĉiu esperantisto, konvinkigi ĉiun ajn, ke la lingva diferenco ne povas esti kaŭzo por malamikeco, ke tiu, kiu alian lingvon parolas, ne estas nia malamiko, ke la homoj de la tuta mondo havas nur unu malamikon, kaj ĝi estas la faŝismo kaj imperialismo. Nia devo estas konvinki ĉiun, ke pli ĉarme sonas la infana rido ol la metala sono de oro, ke pli bele ol la brilo de oro - radias la okuloj de niaj infanoj!

Marta Hřčková

KOPŘIVNICE No. 474, Morava, Ĉeĥosl.

Rim. de red.: La subskribita aŭtorino ŝatus en tiu senco ligi kontakton kun alilandaj pacdefendantoj.

NI NE POVAS SILENTI!

en 1952 grupo da japanaj sciencistoj ekiris al internacia kuracista kongrese en Italio por doni siajn konstatojn pri la faligitaj atombomboj sur aliaj urboj. Malgraŭ supozita bonvolo de la itala registaro, tiu subite malpermesis la kunvenon, evidente pro premo de alia ŝtato. La japanaj prelegoj estas nun en esp-a traduko, kies atesto terura skuas la animon de ĉiu kuraĝanta plenumi la devon ĝin legi.

Sur epitafo ĉe Hiroŝima estas: "En kvieto vi ripozu, ĉar la eraron ni ne ripetos!"

Se la nacio, kiu faligis la inferbombojn, patronis aŭ aprobis tian moralaĵon, oni rajtas demandi, por kio do ĝi kun aliaj, ankoraŭ komercas en tiaj diablaĵoj? Efektive, la "eraro" ripetita, signifus la morton de la mondo, almenaŭ en la formo kaj ordo en kiuj ni nun konas ĝin. Estas certe, ke atommilito rezultigus, ke centmiloj da usonanoj kaj britoj, cindrigitaj kaj agoniantaj, torde kuŝus en maro da radio-aktiva koto, sub ruinoj de ne du, sed dekoj da urboj. Se ekzistus, presaĵoj dum aŭ post tiu katastrofo, ne japanaj kripluloj, sed niaj propraj filoj provizus, al hazardaj transvivuloj, la bildan ateston de nia satana frenezo.

Ke oni konstruas la materialon por tiu fina "traro" (kiele tro moderega esprimo)!, ni legas hodiaŭ el raporto pri provizo de atomartilerio al la brita armeo. Ekuzo de ĝi signifus komencon de afliktego nepriskribebla por la homa raso certe por la teknike evoluinta parto. Restus nur la industrie treniĝantaj regionoj.

Tiuj, kiuj lasas sin dubigi, pri la vorto "PACO" en la postparolo de la verketo, sub impreso, ke ĉiu "paca organizo" estas suspektinda, faras al si ofendon de la racio. La faktojn, prezentitajn de la tri japanaj doktoroj-vidatestintoj neniu rajtas ignori. Ilia terura priskribo devus, ja devas, ŝoki la mondon en tiun staton de vekiĝinta moralkonscio, sen kiu ni kune marŝas en flaman neniecon. Kiel fimorala marasmo kreskas la paraliza penso, ke jam la honoj metas la manon sur potencon, kiu povas detruji la teron mem!

Kiel savi nin, se ne per agado spirita de ankoraŭ pli alta potenco kaj sub la gvidado de fidelaj libroj kiel tiu ĉi?

F. R. Banhan
Kop. el of. org. de Aŭstralia Esperanto
Asocio, "LA RONDO".

PRIPENSU ĈI RASAN PROBLEMON!

Staras ras-baroj nur inter barbaroj. Tiaj ne ekzistas inter esperantistoj, sed la esperantistoj devas ilin disrompi!

Josephine B a k e r, mondfama dancistino kaj kantistino el Parizo, kiu vizitis Japanion por fari almozan prezentadon por la bonfarto de miksrasaj orfoj, prelegis pri la rasa problemo la 2. de majo ĉe la Osaka Jogakuin. Kiel oficiala delegitino de Propagando kontraŭ rasismo kaj Ligo de internaciaj kultur-asocioj, ŝi parolis pri la rasa problemo en Usono, Danujo (rilate Gronlando), Belgio (rilate Belgan Kongon), Norvegio ktp., akcentante, ke nenia feliĉo estas konstruebla sur alies malfeliĉo. Jen nur kelkaj punktoj el ŝia enhavoriĉa longa parolado:

"Vi nem demandus kial mi, kiu havas tiel multan admiron pri viaj kutimoj kaj kiu estas tiel fiera pri sia originala afrika fono, kial mi nun parolas alian lingvon

anstataŭ mian propran originalan de miaj afrikaj prapatroj.

Mi povas respondi al vi dirante, ke kvankam mi ne bedaŭras paroli diversajn lingvojn, tio estas ne mia elekto, ke mi parolas ilin. Ili estas nur la lingvoj, kiujn oni lernigis al mi, kaj poste en mia vivo kiam mi kapablas lerni mian originalan lingvon, mi ne havis eblecon aŭ tenpon, ĉar mi jam aliĝis al tiu ĉi militiro por liberigo de la homaro kaj jam prenis sur miajn ŝultrojn tiun ĉi ŝarĝon, kies respondeco estas tiom granda, ke ĝi forprenas mian tutan tempon.

Mi poste konstatis, ke la lingvoj, kiujn ni parolas, estas pli internaciaj kaj ebligas al mi ĉirkaŭiri la mondon, farante multajn amikojn por la idealo al kiu mi kredas. Jen kial mi ne parolas la lingvon de miaj prapatroj.

Vi eble mirus ankaŭ kial mi portas sur mi okcidentan vestaĵon. Mi povas respondi al via penso dirante, ke se mi estas vestita alimaniere ol miaj prapatroj, tie ankaŭ mi ne havis mian elekton. Ĉar oni sendis miajn praavojn al Usono kiel sklavojn kaj ili perdis siajn nomojn, personecon kaj dignon. Tiamaniere oni devigis ilin akcepti kiajn ajn vestaĵojn, kiujn oni donis al ili. Ili estis ordonataj vestiĝi kiel la mastroj deziris kaj kvankam tiuj ĉi vestaĵoj ne akordas kun ilia koro, ili devis akcepti ilin nur pro neceso.

Kio estas pli malbona, tio estas, ke jarojn poste, la vestaĵoj, kiujn miaj prapatroj estis devigataj surmeti, alportis por ili humiligon kaj malfeliĉon, ĉar iliaj mastroj primokis ilin. Dum multaj jaroj ankoraŭ poste, miaj samrasanoj estis mokataj de la usona blanka popolo. Mi menoras, ke nur antaŭ 15 jaroj estis nomataj simioj, plenvestitaj kiel cirko-ĉevaloj. Kaj nur antaŭ 2 jaroj okazis, ke kolora virino vere estis proklamita kiel eleganta!

Tio estas mi, kiu havis la honoron disrompi tiun ĉi baron en Usono inter la kolora kaj blanka raso, ĉar mi gajnis la titolon de "Plejbele vestita virino" de la jaro el dek plejbele vestitaj virinoj de la mondo. Malfeliĉe tamen pro la tieaj cirkonstancoj kaj pro la problemo inter la kolora kaj blanka, tio ne estis publikita, kiel devus okazi se mi estus blanka, sed la tuta blanka popolo ne deziris, ke oni diskonigu, ke Negrino gajnis tiun ĉi titolon. Jen vi vidas, tiuj ĉi vestaĵoj alportis al mi ne ĉiam feliĉon."

La supran ekstraktaĵon ni esperantigis el anglalingva ĵurnalo „The Mainichi", Ĝin ni utiligas ĉi tie NE por inciti la senton de iu raso kontraŭ alia, sed nur kiel enkondukon al la sekvantaj prikonsideroj pri iom alia, sed neniel malpli grava rasproblemo.

1/ Se temas pri la homrajtoj, niaj afrikaj fratoj havas por si tian multlingvan pledantaron, kia Josephine B a k e r antaŭ la tutmonda publiko, kaj kapablaj kiel ŝi, feliĉe estas ne malmultaj el ŝia raso.

2/ Tamen en la mondo vivas aliaj homgrupoj ignorataj kaj "same malaltaj laŭ okcidentaj etnologoj, kiel la afrika raso, nome, la Polinezianoj, la Melanezianoj kaj aliaj, kiuj loĝas en insuloj grandaj kaj malgrandaj de la Pacifiko.

3/ Rilate ilin, ekstaris antaŭ ni la rasa problemo de tute nova kaj ne pardonebla speco post la 1. de marto 1954, kiam la hidrogenbomba eksperimento de Usono difektis la vivon de la almenaŭ ĝis nun nombritaj 23 japanaj fiŝistoj, 236 indiĝenoj de Marŝal-insularo kaj 28 Amerikanoj.

4/ La vivo de la sub 2/ nomitaj homgrupoj kaj la fekunda tero, de kiu dependas ilia vivo, estas hodiaŭ elmetata al ĉiu ajn momenta minaco de la mortiga radioaktiveco

kaŭze de la ankoraŭ provotaj similaj eksperimentoj – kie ajn ili okazus en la Pacifiko, ĉu en la maro teritoria aŭ publika.

5/ Por la nomitaj homgrupoj, kiuj estas senprotektaj kaj tute ne ekipitaj eĉ per unuopa amaskomunikiloj por morala defendo, ni, la homaranoj pledas al la tutmonda esperantistaro, ke la vivo de la ignorataj homfratoj estu protektata per nia esperantista voĉo!

6/ Ni rekonas, ke nia voĉo estas malgranda. Sed, se ĝi eĥos kaj reeĥos tra la tuta mondo helpe de ĉiuj seriozaj kaj aktivaj esperantistoj en parolo kaj skribo, ni ne dubas, ke ĝi fariĝos sufiĉe "forta voko" por subigi la Monstron, kiun nia jarcento naskis.

Ĉar UNESKO, kiu iam bonvolis deklari, ke la valor-distingo de rasoj laŭ haŭtkoloroj estas tute sensignifa, ial mutas pri tiu ĉi grava afero, kaj ĉar ni kredas, ke nia esperantista devo estas ne simple lingva, sed ĉefe morala sur bazo de la homaranismo, ni publikas ĉi tiun unuan artikolon, dezirante mem vidi kaj ankaŭ vidigi el la cetera mondo, ĉu vere tuja, vasta kaj efika estas la Esperant-lingva "ĉenreakcio" de la tutmondaj gesamideanoj se tenas pri batalo kontraŭ scienca eksperimentado kun malhoma celo.

Sukcesigu nian eksperimenton diskonigante nian vidpunkton kaj kontaktu pri tio kun la "RONDO DE HOMARANOJ", k-do. H. Hiroso, 66 Koyami-Nishiono, Kanikyo, KYOTO, Japanio.

Represo kaj traduko estas tutkore petata. Anticipan dankon!

El organo de OOMOTO kaj UHA Protestojn direktu al Organizo de Unuigitaj Nacioj /OUN/ kaj pri tio informu en kopio ankaŭ nian redakcion kaj japanan Rondon de H.

ESPERANTON POR LA FESTIVALO DE LA MONDJUNULARO

Venontjare denove okazos la festivalo ĉe la mondjunularo en unu el la popoldemokrataj landoj. Tiaj festivaloj sendube estas grandega kaj efika manifestacio por la paco kaj amikeco inter la tutmonda junularo. Tamen dum tiuj festivaloj same kiel en aliaj renkontiĝoj internaciaj (krom la Esp-kongresoj) ekzistas teruraj lingvaj malfacilaĵoj. Pro tio la esperantista junularo de la diversaj landoj dum la venonta vintro havos gravan taskon en la junularaj kluboj, rondetoj ktp., atentigi tiujn je tiu problemo kaj instigi ilin al lernado de Esperanto, por ke ili ne estu devigataj daŭre esprimi siajn sentojn kiel sovaĝuloj per gestoj.

La preparoj por la junularfestivalo jam komenciĝas. Estus dezirinda, ke la esp-ista junularo povu multnombre partopreni ĝin. Ni ja posedas la plejfortan kaj efikan ilon por forigi la lingvajn barojn. Kiam oni renkontiĝos por fortigi la pacon kaj amikecon inter la popoloj, estas de alta valoro, ke la kunvenintoj kiel pacdefendantoj reciproke almenaŭ interkompreniĝu!

En tiu senco ligu jam nun kontakton kun k-do.:

Bertit E n g l u n d
Musikkären P 3, STRANGNAS, Svedio.

NI LERNAS

el la fama PARTI-HISTORIO de Stalin pri la Sovjetunia Komunista Partio, ke la partio kaj la registaro post la revolucio en 1917 dekretis egalrajtecon al ĉiuj nacioj kaj raciecoj. Estas dirite, ke neniu nacio havu ian ajn rajton superan de la alia ne eblas ofendi la naciecojn, eĉ oni ne altrudu ian nacian lingvon al alia nacio. La samrajteco estas grava bazo!

Tiu ĉi dekreto valore kontribuas al amikeco inter la nacioj kaj finfine al tutmonda paco.

Pál Balkányi

Budapest-Hungario

Ne forgesu uzi nian MIGRANTAN BIBLIOTEKON kaj MIGR. EKSPozICION

HIDROGENBOMBOJ MINACAS PEREIGI LA TERGLOBON

D-ro Charles O. Bostwick, usona kemiisto, kiu transloĝis antaŭ unu jaro al Svedio, esploris interesajn faktojn pri plua grava danĝero, kiu minacas al nia terglobo kaŭze de nuraj eksperimentoj per atom- kaj hidrogen-bomboj. D-ro Ch. O. Bostwick, kiu apartenas al neniu pol. partio, estas esperantisto kaj sekve ankaŭ entusiasma defendanto de la mondpaco. Kvankam jam ekzistas argumentoj por postuli nepran malpermeson de tiuj diablaj amasmortigiloj, tamen ni opinias tre grava ankaŭ informi niajn batalantojn pri tiu ĉi nova danĝero, kiun konstatis d-ro Ch. O. Bostwick kaj pri kiu li jam raportis al diversaj nacilingvaj ĵurnaloj:

"Kio okazus kun la vivo sur nia terglobo en tiu ĉi epoko de la A-bomboj, H-bomboj, Co-bomboj kaj robotraketoj, se multaj eksplodoj estus inscenotaj dum intencata milito inter "Okcidento" kaj "Oriento", aŭ sekve de nuraj eksperimentoj per ĉiuj ĉi armiloj speciale, se oni eksplodidigus ilin en la supera atmosfero, kie troviĝas la ozona tavolo, protektanta la vivon sur la terglobo kontraŭ la pereigaj radioj de la suno?

Ja estas motivo por firma kredo, ke "la ozon-tavolo estus detruita kaj tiam la radioj de la suno mortigus ĉiun vivon sur nia terglobo en daŭro de kelkaj minutoj antaŭ ol la protektanta ozon-tevolo povus renoviĝi. Ozono troviĝas en la naturo, ĝi estas formata per efiko de la sunradioj je oksigeno en la malvarmaj, senpolvaj superaj tavoloj de la atmosfero. Tre zorga esploro fare de G. M. B. Dobson kaj aliaj konigas al ni, ke tiu ĉi ozon-tavolo ŝvebas super la tero en alteco de 25 km kaj la tuta kvanto, se ĝi estus ĉe la surfaco de la tero kaj sub la atmosfera premo sufiĉas formi tavoleton de nur 3 mm. La sciencisto H.N.Russell diras, ke la protekt-efiko de tiu ozon-tavolo egalas tri foliojn de ormetalo. Nur tre malmulte da ozono troviĝas apud la polvoŝarĝata varma surfaco de la tero. Ozono perdas la econ protekti kontraŭ la sunradioj kiam ĝi kombiniĝas kun aliaj materialoj aŭ kiam ĝi ŝanĝiĝas al oksigeno, kiu senefikigas ĝian protekteblecon. En ordinaraj temperaturoj ozono oksigeniĝas tre malrapide. Je 100 gradoj (bolanta akvo) iom rapide. Je 300 gradoj la oksigeniĝo estas tuja. La dis-eriĝo de ozono estas multe pli rapidigata en pli malaltaj temperaturoj per uzo de metaloj kaj aliaj substancoj, speciale en polva formo. Eĉ arĝento rezist-pova je oksigeno, rapide reagas konaktante kun ozono.

La protekta ozon-tavolo kaj ĉio vivopova sur la terlobo povus esti detruota per la ega varmeco kaŭzita de bombeksplodoj, eĉ pli, per la vastaj nuboj de radio-aktiva polvo dissternita tra la ozon-riĉaj tavoloj super la terglobo.

La malluma (nokta) flanko de la terglobo, en tiu tempo ne tuŝata de la sunradioj, estus afliktata de uraganoj kaj veter-katastrofoj.

Fine la sunleviĝo brulante eklumigus vian ĉi tumultejon kaj la ankoraŭ postrestantaj vivoj estus ekstermotaj fare de infero, kiun la homoj por si mem estis preparintaj. -

De d-ro kaj s-ino Ch.O.Bostwick,
Ljungaverk – Svedio

Sciencaj verkoj konsultitaj:

N.V.Sidrick, The chemical elemen. and their compounds, vol. 2, p. 859.

A. Euckon and F. Ratat, Z. physical chem. /1936/, 333, 459

W. H. Otto and W.H.Bennett, J. Chem. Phys. 1940, 8, 899.

G. Stair, J. Rec.Bur. Stand. 1948, 40.

F.A. Paneth and G. L. Edgar, Nature, 1938, 142. 112.

G. L. Edgar and F. A. Paneth, G. C. L. 1941. 511, 519.

H. N. Russell, Nature, 1955, 135, 220,

Hinshelwood, Chemical Change in Gaseous systems, ed. 5. 1933, 17. 80, 240.

G. A. Hill, G. A. C. S. 1948, 70, 1306.

L. I. Kashtanov, N. P. Ivanov. and V. P. Rishov, G. Appl. Chem. Russ. 1936, 9, 2176, BC. 1

G. R. Durland and H. Adkins, G. A. C. 1935, 61, 429.

(por gazet-mallongigoj vidu:Chem. Abstr. Soc.)

M.E.M. - tradukservo: C. Fielding, 61

Creer, t, /Ely/ CARDIFF,

Ĉe la nomita traduk-servo eblas akiri kontakton kun d-ro Bostwick

MILITŜIPOJ KONTRIBUAS AL LA PAGO

Eskadroj de la sveda kaj sovjeta militŝipano faris reciprokajn vizitojn en Leningrado kaj Stockholmo inter 16a julio ĝis 21. La maristoj en ambaŭ lokoj havis bonan okazon konatigi kun la por ili ĝis nun nekonataj urboj, ĝiaj loĝantoj kaj vidindaĵoj. La vizitoj okazis en paca, harmonia atmosfero kaj atingis tre grandan intereson de la popolamasoj. La Stockholmanoj ekz. havis okazon viziti la sovjetajn ŝipojn kaj plurfoje vidi kaj aŭdi prezentadon de sovjetaj maristoj. Tiuj prezentadoj (dancado, kantado, muziko), la grandaj popolamasoj, kiuj en Skansen (liberaera kultura muzeo kaj besta ĝardeno en Stockholmo) eĉ spitis daŭran pluvadon, la longe daŭraj aplaŭdoj kaj la spontanaj esprimoj de admiro flanke de la publiko, tio ĉi estas eĉ en nia bona lingvo malfacile priskribebla.

Al tiuj, kiuj sukcesis viziti la sovjetajn ŝipojn, la maristoj montris elkoran afablecon kaj helpemon. Ili ekzemple portis multajn infanojn supren trans ŝtuparoj k.lasis ilin rigardi tra la optikaj instrumentoj de la ŝipoj. Entute la sovjetaj maristoj restigis al Stockholmanoj la memoron pri elkoro gajaj kaj afablaj homoj, ve raj majstroj de kantado, dancado kaj muziko kaj samtempe personoj, kies konduto en ĉiu

rilato estas bona kaj korekta.

La raportoj el Leningraj pri la akcepto de svedaj maristoj montras, ke tiuj en la sovjeta havenurbo renkontis atmosferon de varma simpatio kaj grandegan intereson. Ili havis bonan okazon konatiĝi kun amaso da vidindaĵoj, muzeoj, parkoj ktp. Kaj ankaŭ povis, kiam lingvaj eblecoj tion permesis, paroli kun la Leningradanoj. Hejmen veninte plumaj Svedoj, inter ili ankaŭ oficiroj, publike esprimis sian dankemon kaj kontenton pri la vizito en Leningrado.

Tiuj vizitoj sendube havas grandan signifon por la paco, kunlaboro kaj reciproka interkompreno inter la sveda kaj sovjetaj popoloj. Ni ja estas najbaraj popoloj, inter ni ne troviĝas kaŭzo de malkonsento, kaj ni ambaŭ same bezonas pacon. Kiam nun eĉ militŝiparoj de niaj landoj povis pace viziti unu la alian, ni certe povos estonte pli bone kunlabori sur kulturaj kaj ekonomiaj kampoj. La prezidanto de la Sved-sov. Asocio, advokato Georg Branting en sia parolado en Skansen sendube esprimis la sopirojn de multaj Svedoj kaj Sovjeanoj, dirante: "Estu tiuj vizitoj kvazaŭ glaciompilo por fari vojon al pli bonaj ankoraŭ interrilatoj inter niaj du landoj!"

ing. G. Nilsson, Vygbyholm.

DEPENDAS DE VI

Ĉu vi deziras denove ricevi en viajn manojn bele ilustritan bulgaran Esperanto-gazeton, aŭ almenaŭ simplan pacinforman bultenon por informi vin pri la vivo en nia lando -la lando de rozoj-, pri la teknika kaj kultura progreso de la bulgara popolo? Por ke vi eksciuj pri nia literaturo, muziko, teatro kaj sporta vivo ktp.?

Do esprimu vian deziron kaj proponojn per multnombraj leteroj, kiujn vi sendu rekte al:

BULGARA TELEGRAFA AGENTEJO, str. V. Levski No. 1, SOFIA, aŭ al
BULGARA ESPERANTO ASOCIO, str. "Stalin" 40, SOFIA, Bulgario.

Sofia Esp-societo „Maksim Gorki"

TAMEN PROGRESO

El letero de k-do. P. Balkányi ni ekscias, ke tiu faras ĉion eblan por antaŭen puŝi nian movadon en Hungario. Li raportas pri eksterlandaj okazintaĵoj al la hungara packomitato, al la packomitato en sia laborejo, por murgazetoj k. ĵurnaloj, kaj laste li laŭtlegis interesajn leterojn ricevitaĵojn de siaj eksterlandaj gek-doj en kunveno de la loka packomitato, kiun oni speciale kunvokis kaj aranĝis por tiu ĉi celo. Partoprenis 24 personoj, plejparte virinoj. Tie li ankaŭ menciis la lingvon, kiu ebligas al li akiri tiajn raportojn.

Estas eta laboro, sed kompare al la aparta situacio en Hungario, altvalora, ĉar tiel li preparas firman fundanenton por la estonta Esperantista pacmovado en tiu lando.

NIA MOVADO EN Ĉ. S. R.

VEJPRTY, en aŭtuno ni (2 esp-istoj) intencas aranĝi kurson por komencantoj kaj fondi rondeton ĉe la uzina klubo "Tosta" en Vejprty. Vacek

DOKSY u Máchova jezera, la 9. aranĝo de la jam tradiciaj Esp-kursoj pere de Somera Esperanto Kolegio en Doksy ĝuis unuafoje la patronecon de la loka Distrikta

Packomitato. La kursoj procedis de la 25a de julio ĝis la 7a de aŭgusto. Dum la solena malfermo parolis k-do Karel Tvrdek, prezid. de la Distrikta Packomitato, k-do. P. Mičík, estro de la kleriga kaj kultura fako de la Nacia Komitato kaj k-do. Rud. Burda, prezid. de "MEM". 7 instruistoj, d-ro. A. Pitlík, kiel direktoro, Jiří Kořínek, Ant. Slanina, Eva Suchardová, Karel Šolc, Václav Špůr, kaj Jos. Vítek, instruadis en sekvantaj kursoj: A-elementara, B-progres, C-konversacia, D-seninaria kaj E-pri arto trakti kun homoj. En la admin. laboroj aktiva helpis k-do. Frant Pytloun, kiu krom prizorgo de manĝaĵo, prezentis abundan literaturon al la partoprenantoj. Aranĝita artvespero, teatro-film- kaj danc-vesperoj multe plaĉis al ĉiuj. Ties programojn majstre plenumis geaktoj E. Suchardová kun k-do. Seemann. Virtuoze ludis pianon k-dino Věra Škutová, kantis Vl. Chmelíková, Jan Kubišta kaj improvizita ĥoro de k-do. J. Vítek. Dun tuttaga ekskurso al urbo Liberec oni rigardis faman ĉinan kolektivon de artistoj en kanto kaj danco. Ne forgesbla ankaŭ restos lampiona vespero, improvizita "Venecia Nokto" sur la lago de Mácha kun multaj ornamitaj boatoj, nuziko, kantoj kaj impona piroteknika lum-raket-aranĝo. Menciinda estas, ke dum tiu aranĝo, entreprenita de esp-istoj okaze de la lastaj sukcesoj, kiujn atingis la pacfortoj en la Ĝeneva konferenco, alparolis la publikon, kiu amase partoprenis la prezidanto de la distrikta pac-komitato, k-do. K. Tvrdek. Lian prelegon ni prezentas sur la unua paĝo de tiu n-o.

La nunjara Somera Kolegio de Esperanto en Doksy fariĝis modela, koncerne bona kunlaboro kun la pacmovado.

Václav Š p ŭ r

PLZENĚ, membran kunvenon la 18. de aŭgusto partoprenis pli ol 30 gek-doj. Raportojn pri la someraj Esp.-kursoj prezentis k-doj. Pech Jos. R. Burda kaj Hořejší. Pri la internacia pacmovado raportis R. Burda. Por la aŭtunaj Esp-kursoj promesis ĉiuj partoprenintoj varbi almenaŭ po unu lernanton. Pri organizaj aferoj raportis k-do. J. Reiser. La diskutoj pri la programo daŭrigis ankoraŭ en la kutina konversacia vespero post unu semajno k. estis tre vigla.

OPAVA, la 17. de aŭg. mi prelegis antaŭ la membroj de la distrikta komitato de pacdefendantoj en Opava, kies kooptita membro ni estas, pri la temo "EN PORPACA SERVO". La prelego daŭris 25 minutojn kaj alportis por mi ne atenditan sukceson. Ekz. al silezia verkistino Blažková mi devis promesi ripeton de la prelego antaŭ instruistoj en ilia sindikata kunveno post la lernejavancoj. Alia k-dino el urbo Hradec prunteprenis de mi la broŝuron "NI NE POVAS SILENTI" kaj petis kopion de mia prelego por povi reciti ĝin ankoraŭ en kelkaj aliaj lokoj. Fine la estro de la SILEZIA STUDINSTITUTO EN OPAVA, k-do. Mazur demandis min, ĉu li povus ricevi por la instituta biblioteko Esp-gazetojn kaj librojn, kiujn ni disponas. Kompreneble ke mi tion prizorgos. En la prelego mi ankaŭ menciis la malfacilaĵojn de nia movado, ke ni estas devigataj labori sen ia ajn oficiala subteno, sekve de kio ni daŭre luktas kun financaj baroj, estante subtenataj nur de nia oferema membraro.

La Distrikta packomitato multobligis la de ni pruntitajn japanajn pacdeklaraciojn kaj rezoluciojn kaj distribuis ilin al ĉiuj lokaj packomitatoj. La Distrikta Kontraŭfaŝista komitato sendis al la universitato en Kioto salutleteron. Materialon kaj korespondaĵon eblas sendi al: Slezský Studijní Ústav, s. Mazur,

Opava, Ĉeĥoslov.

A. Frantl

OLOMOUC, post intensivaj pluraj klopodoj miaj k-doj en Olomouc sukcesis por abunda materialo el la peresperanta pacmovado konvinkigi la Distriktan packomitaton pri la alta valoro de Esp-o en la servoj por la mondpaco. La komitato mem intervenis ĉe superaj oficialaj instancoj en Praha por akiri permeson pretigi niajn publikaĵojn en la presejo. Bedaŭrinde ĝi ne renkontis komprenon tie. Malgraŭ tio la prez. D-rino Böhmová promesis intensivan kunlaboron kun la Esp-pacmovado.

MUNICIO POR NIA BATALO!

K-do O. Doležal, Hulín	2 Kčs
K-do Jan Toufar, Brno	27 “
Somera Esp. Kolegio, Doksy	200 “
K-do Alois Klimša, Třinec	5 “

“JUNAJ HERBOJ” jap. Bulteno de esp-pacdef. Abonebla por 13,- Kčs ĉe nia red.

K O R E S P O N D I D E Z I R A S

Unufoja publiko do korespondanonco kostas 2--Kčs aŭ 2 int. resp. kup.

Ĉiu anoncanto respondu almenaŭ unufoje per p.k. Al ĉiu petanto!

Eksterlandaj gek-doj, kiuĵ interesas pri alumet-etiketoj, skribu al: K-do Oldřich DOLEŽAL, Leninova č. 883, HULÍN, Morava, Ĉeĥoslovakio.

K-do, SOKOLOV Boris Ivanovič /64jara fervojkontrolisto/Str«Stalina 45, ZDOLBUNOVO, Rov, Sovjetunio, deziras aranĝi grupan korespondadon de lernantoj el 5-7a klaso de sia urbo.

Ili ankaŭ interŝanĝus diversajn objektojn, bildkarton, siajn fotojn, desegnaĵojn ktp. Skribo nacilingve kun aldono de Esp-traduko. La materialon li uzos por propag. Murgazet.

K-dino Julie BOUCHALOVÁ, Žižkova 18, PÍSEK, Ĉeĥoslovakio, kun ĉiuj landoj per il. p, kartoj.

K-do Pavel LIPKA, Luční č. 50, PLZEŇ, Ĉeĥoslovakio, pri ĉiuj temoj, per il. p. k.kaj let. kun ĉ. landoj, interŝ.pm.

La KOMITTO DE HIDROGEN-BOMB. NATIONAL CAMPAIG en Britio dezir. ricevi raportojn pri agado kontraŭ la uzo de Hidrogenbomboj el ĉiuj landoj. Sendu al: K-do FIELDING, 61, Phylis Cr. (Ely) CARDIF, Anglio

K-do D-ro Václav SKLÁDANÝ, TÁBOR č. 1081, Ĉeĥoslovakio, kun ĉ. Landoj, pri juristaj, muzikaj kaj aliaj kultur. Temoj. Interŝanĝas il.p.k.

K-do Paul NICOLOFF, rue 8em, Drugina 6, V. TIRNOVO, Bulgario, dezir. interŝ. Neuzit.pm. Po serioj kaj U.P.U. -p.m.kun ĉ.landoj per rek. Leteroj. Resp.garantiata.

K-do Jan ŠKUDERA, Dukelské nám. 27, PLZEŇ, Ĉeĥoslovakio, kun Aŭstrio, okcident. Germanio, Svisio kaj transmaraj landoj. Interŝanĝas pm. Kaj filat. Afrank. Leterojn.

K-do Karel SUCHANEK, Mánesova 12, PLZEŇ, Ĉeĥoslovakio, per leteroj k. il.p.k.
Pri ĉiuj tem.kun ĉ.landoj.

BRITISH ESPERANTO PEACE committee 15 Twiede. Rd.Highgate Rd. London,
N.W.5, Anglio, petas por anglalingva pacgazeto "PEACE NEWS" raportojn pri via
landa pacmovado. Sendu ĉion al la supre nomita adr.

K-dino Kalinka Anatasdova MANOLOVA, GORNO-BOTEVO, St. Zagorsko,
Bulgar. Per let. Kaj il.p.k.kun ĉ. Landoj.

=====
Eldonis: Závodní klub ROH-odbor ESPERANTO, TATRA, n.p. KOPŘIVNICE, ĈSR
Redakcio: K-do Rudolf BURDA, Palackého náměstí č. 6, PLZEŇ, Ĉeĥoslovakio
=====